

Uttalelser om merverdiavgift/investeringsavgift

I denne melding er gjengitt uttalelser vedr. merverdiavgiftslovens § 10, første ledd, § 12, tredje ledd, § 13, annet ledd nr. 8 og § 18, § 14, jfr. § 17, første ledd nr. 1, litra A, § 16, første ledd nr. 1, litra A, § 17, første ledd nr. 4, §§ 18 og 19, § 21 og investeringsavgiftsloven § 3, første ledd nr. 1 og § 3, fjerde ledd.

INNHOLD	Side	Side	
1. Merverdiavgiftsloven § 10, første ledd. Registrerings- og avgiftsplikt for rengjøringsbyrå som er stiftet for særskilt bruk	1	ved omsetning og innførsel av fiskefartøy under 25 bruttoregister tonn – Fiskefartøy for utleie	3
2. Merverdiavgiftsloven § 12, tredje ledd. Samarbeidende selskaper	2	7. Merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4 – Fartøyer under 25 bruttoregister tonn til bruk ved skjæring og innsamling av tang	4
3. Merverdiavgiftsloven § 13, annet ledd nr. 8 og § 18, første ledd jfr. annet ledd nr. 1. Forslag til reklamefilm og til reklameaktiviteter	2	8. Merverdiavgiftsloven §§ 18 og 19. Bilforhandlers avgiftsgrunnlag ved salg av ny bil mot innbytte av brukt bil og ved uttak av demonstrasjonsvogner	4
4. Merverdiavgiftsloven § 14, jfr. § 17, første ledd nr. 1, litra A – Skip på over 25 bruttoregister tonn bestemt for yrkesmessig fiske uttatt som arveforskudd fra registrert fisker	2	9. Merverdiavgiftsloven § 21. Spørsmål om fradragsrett for gårdbruker ved graving av grøft for og legging av kommunal hovedvannledning	4
5. Merverdiavgiftsloven § 16, første ledd nr. 1, litra A – Reparasjonsarbeider på Skagerrakkabelen foretatt på dansk side av Skagerrak	3	10. Investeringsavgiftsloven § 3, første ledd nr. 1, jfr. § 4, første ledd nr. 1. Konfeksjonsfabrikks anskaffelse av fotografier til reklamekatalog	5
6. Merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4, jfr. Finansdepartementets forskrifter om merverdiavgift m.v.		11. Investeringsavgiftsloven § 3, fjerde ledd. Hytter til bruk i demonstrasjonsøyemed ..	5

1. Merverdiavgiftsloven § 10, første ledd. Spørsmål om registrerings- og avgiftsplikt for rengjøringsbyrå som er stiftet for særskilt bruk

Skattedirektoratet uttaler i brev av 2. mars 1978 til en fylkesskattesjef:

«En sosial institusjon åpnet i 1977 en ny avdeling. Driften dekkes av det offentlige, men rengjøring dekkes ikke under de godkjente stillinger. Da avdelingen må ha full kontroll med hvilke personer som kommer i kontakt med pasientene, er det stiftet et eget byrå som kun har til formål å rengjøre den nyopprettede avdelings bygg. Byrået vil fakturere avdelingen for lønnskostnader og sosiale kostnader for årlig ca. kr 400 000,-, og det er reist spørsmål om byrået kan anses registrerings- og avgiftspliktig.

Byrået er organisert som et ansvarlig selskap og hevdes å være egen juridisk person i den grad det følger av selskapsformen. Den sosiale institusjonen, ved den nyopprettede

avdeling, hefter for gjelden. Byrået er ikke registrert i handelsregisteret, og hevdes heller ikke å være registreringspliktig, idet det ikke har noe økonomisk formål. Byrået har hverken eget kontor, egen administrasjon eller egen ledelse. Det har for tiden tre ansatte. Rengjøringsbyrået administreres av avdelingen. Det føres eget regnskap for byrået, men i byråets bøker vil det bare bli bokført lønn og sosiale kostnader for de ansatte. Alle andre utgifter vil bli ført direkte i institusjonens bøker. Byrået vil kun vaske for avdelingen. Det foreligger ingen planer om å benytte byrået til vaskeoppdrag andre steder.

En antar etter det opplyste at byrået ikke kan anses som registreringspliktig næringsdrivende etter merverdiavgiftsloven. Byrået skal derfor ikke registreres i avgiftsmantallet, og skal ikke svare utgående merverdiavgift med fakturering av rengjøringstjenester på den nyopprettede avdeling, jfr. merverdiavgiftsloven § 10, første ledd.»

– Ho-604

2. Merverdiavgiftslovens § 12, tredje ledd. Samarbeidende selskaper

Det er reist spørsmål om et sameie (eventuelt et kommandittselskap) og et aksjeselskap kan registreres som en avgiftspliktig virksomhet etter merverdiavgiftsloven § 12, tredje ledd, når selskapene sett under ett ikke har avgiftspliktig omsetning utad. Skattedirektoratet uttaler i brev av 15. mars 1978:

«Merverdiavgiftslovens § 12, tredje ledd, taler bare om *selskaper*, jfr. Skattedirektoratets stensilerte skriv av 7. mai 1974, jnr. C-1299/74. Et sameie omfattes således ikke av bestemmelsen.

Et kommandittselskap A og et aksjeselskap B kan eventuelt fellesregistreres etter merverdiavgiftslovens § 12, tredje ledd, jfr. Skattedirektoratets «Uttalelser om merverdiavgift» nr. 9/72 av 8. desember 1972, nr. 1. En forutsetter at det foreligger omsetning etter merverdiavgiftslovens kapittel IV på «fellesregistreringens» hånd. (Har f.eks. A bare avgiftspliktig omsetning til B som kun driver virksomhet utenfor merverdiavgiftsloven, kan det ikke skje noen fellesregistrering idet «virksomheten A + B» ikke har omsetning (utad) som omfattes av merverdiavgiftsloven.) Det må videre foreligge et samarbeide mellom selskapene, og et av de samarbeidende *selskaper* må eie minst 85% av kapitalen i det annet samarbeidende selskap, jfr. ovennevnte «Uttalelser om merverdiavgift» nr. 2, jfr. Refsland/Thesen «Merverdiavgiftsloven med kommentarer», del I, side 65.»

S.T.-278

3. Merverdiavgiftsloven § 13, annet ledd nr. 8 og § 18, første ledd jfr. annet ledd nr. 1. Forslag til reklamefilm og til reklameaktiviteter

I brev av 20. mars 1978 til et reklamebyrå har skattedirektoratet uttalt:

«Ved produksjon av en reklamefilm for en bank ble det utarbeidet 2 filmforslag. Banken ønsker nå særskilt fakturering uten merverdiavgift av utviklingskostnadene i forbindelse med det forslag som ikke ble produsert ferdig som reklamefilm.

En antar etter det opplyste at omhandlede utviklingskostnader må anses som en del av reklamefilmens produksjonskostnader, eventuelt som «omkostninger ved oppfyllelsen av avtalen» vedrørende reklamefilmen. En antar derfor at utviklingskostnadene, også ved særskilt fakturering, er endel av vederlaget for en avgiftspliktig vareleveranse, eventuelt er avgiftspliktig etter bestemmelsen i merverdiavgiftsloven § 18, annet ledd nr. 1.

Deres byrå har også utarbeidet forslag til reklameaktiviteter for 1978 for banken. Forslaget skulle eventuelt føre til avtaler om ut-

arbeidelse av annonser, levering av plakater o.l. Banken skal imidlertid bruke et annet reklamebyrå i 1978, og Deres forslag vil derfor ikke bli nyttet. Det er reist spørsmål om Deres fakturering til banken for byråarbeid og teknisk materiell skal avgiftsberegnes. Byråarbeidet er delt i art work (briefing, kampanjeplanlegging, skisser, layout, fotografering, satsbestilling, tekst, kundekontakt), service (kampanjeplanlegging, utredning, intern gjennomgang, reisetid og kunde-kontakt) og produksjon (tilrettelegging og kontroll), mens teknisk materiell gjelder forbruk av grafisk materiell, modellhonorar, foto-opptak og fotosats. Det er ikke levert noen vare til banken.

En antar etter det opplyste at Deres utarbeidelse av forslag til reklameaktiviteter for 1978 for banken er avgiftspliktige reklametjenester, og at De skal beregne utgående merverdiavgift ved fakturering til banken, jfr. merverdiavgiftsloven § 13, annet ledd nr. 8, jfr. § 10, første ledd.

Det endrer ikke karakter av avgiftspliktig tjenestelevering at oppdragsgiveren beslutter seg til ikke å bruke dem som opprinnelig planlagt.»

OS-1281

4. Merverdiavgiftsloven § 14, jfr. § 17, første ledd nr. 1, litra A – skip på over 25 bruttoregister tonn bestemt for yrkesmessig fiske uttatt som arveforskudd fra registrert fisker

I brev av 14. april 1978 til en fylkesskattesjef har Skattedirektoratet uttalt:

«Et partsrederi ble avvirket pr. 31.12.1977. Før avviklingen ble rederiets fartøy med utstyr overført eiernes livsarvinger som forskudd på arv. Skjøte på overføringen er datert 15. september 1977. Fartøyet ble overført vederlagsfritt. Verdien ble satt til kr 300 000,-. Arvetakerne solgte fartøyet med utstyr til partsrederiet N.N. som skal benytte det i yrkesmessig fiske. Skjøte på overdragelsen ble tinglyst og fartøyet overtatt 6. desember 1977. Fartøyet er på 55 fot og 29,42 bruttoregister tonn.

Det reises spørsmål om det førstnevnte partsrederiet skal svare merverdiavgift ved uttaket av fartøyet etter merverdiavgiftsloven § 14.

Etter merverdiavgiftsloven § 14 skal det beregnes merverdiavgift ved uttak av vare fra registrert næringsdrivende til bruk privat eller til andre formål som faller utenfor loven. Bestemmelsen gjelder bl.a. uttak av driftsmidler til gaveformål. Arveforskudd anses likt med gave i relasjon til merverdiavgiftsloven.

På den annen side foreligger det fritak for å betale avgift for bl.a. *omsetning* av skip på minst 25 bruttoregister tonn bestemt for yrkesmessig fiske, jfr. merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 1, litra a. Fritaksbestem-

melsen omfatter ikke uttrykkelig uttak. Det er imidlertid antatt at avgiftsplikten etter merverdiavgiftsloven § 14 er forutsatt ikke å gjelde varer og tjenester som kan omsettes avgiftsfritt etter merverdiavgiftsloven §§ 16 og 17.

Hvorvidt avgiftsfritaket i § 17, første ledd nr. 1, litra a skal komme til anvendelse er avhengig av om fartøyet etter en konkret vurdering kan anses «bestemt for . . . yrkesmessig fiske». Formuleringen stiller dels krav til fartøyets art og dels til dets fremtidige bruk. Dog er fartøyets art antatt å burde være utslagsgivende med mindre kjøpers spesielle forhold eller fartøyets beskaffenhet tilsier at det ikke skal eller kan nyttes til sitt tidligere eller opprinnelige forutsatte formål.

I nærværende sak gjelder uttaket et fullt utrustet fiskefartøy som ble forutsatt videre-solgt som sådant til kjøper som skulle bruke det i yrkesmessig fiske. Alle forutsetninger er etter det opplyste oppfylt, og faktisk er fartøyet også overdratt til næringsdrivende som bruker det som driftsmiddel i registrert fiskeriering. Det synes derfor lite rimelig om uttaket avgiftsmessig ble satt i annen stilling enn omsetning til f.eks. mellommann, mekler, som åpenbart skulle videre-omsette fartøyet til bruk i yrkesmessig fiske. En kan i denne forbindelse opplyse at Skattedirektoratet har antatt at det foreligger avgiftsfrihet etter § 17, nr. 1, for levering av et tankskip på 200 000 brt. fra verksted til en gruppe skipsmeklere som ikke skulle drive skipet, men som hadde til hensikt snarest mulig å selge skipet videre med for-tjeneste. Det var ikke mulig her å hevde at det ikke forelå et skip bestemt for befordring av last. Tilsvarende vil gjelde omhand-lede fiskefartøy.

En antar etter dette at det i nærværende tilfelle ikke foreligger plikt til å betale mer-verdiavgift etter bestemmelsen i merverdi-avgiftsloven § 14, første ledd.»

M § R-379

5. Merverdiavgiftsloven § 16, første ledd nr. 1, litra a – reparasjonsarbeider på Skagerrakkabelen foretatt på dansk side av Skagerrak

I brev av 10. april 1978 til en avgiftspliktig har Skattedirektoratet uttalt:

«Deres selskap har etter det opplyste foretatt reparasjonsarbeider på den såkalte Skagerrakkabelen som går mellom Danmark og Norge. Arbeidene er utført utenfor norsk territorialfarvann, nærmere bestemt i dansk del av Skagerrak. Eier av kabelen er etter det en har forstått NVE Statskraftverkene.

Det reises spørsmål om det skal beregnes merverdiavgift ved fakturering av omhand-lede arbeider til Statskraftverkene.

Etter merverdiavgiftsloven § 16, første ledd

nr. 1 litra a skal det ikke beregnes avgift ved omsetning av varer og tjenester til bruk i utlandet. Forskrifter vedrørende omsetning av varer og tjenester til bruk i utlandet m.v. er fastsatt av Finansdepartementet den 23. februar 1970 (forskrift nr. 24). Etter for-skriftenes § 8 skal det ikke betales avgift av omsetning av tjenester som helt ut er til bruk i utlandet. Dersom arbeidet utføres i utlandet, er det tilstrekkelig at salgsbilaget angir når og hvor tjenesten er utført, jfr. forskriftenes § 8, annet ledd litra a og Skattedirektoratets legitimasjonsregler av 31. juli 1970 (nr. 35) pkt. 4.

Skattedirektoratet antar at arbeid med repara-sjon av Skagerrakkabelen foretatt på dansk side av Skagerrak må regnes som utført i ut-landet i relasjon til omhandlede forskrifter. Det er innenlandsk omsetning av tjenester og varer som er belagt med merverdiavgift. Levering av tjenester utenfor norsk terri-torium kan ikke anses som innenlandsk om-setning. Reparasjonsarbeidene skal således faktureres avgiftsfritt til kabelens eier, NVE Statskraftverkene.»

OS-1311

6. Merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4, jfr.: Finansdepartemen-tets forskrifter om merverdiavgift m.v. ved omsetning og innførsel av fiskefartøy under 25 bruttoregister-tonn – Fiskefartøy for utleie

I anledning av klage fra en avgiftspliktig har Skatte-direktoratet den 3. april 1978 bl.a. uttalt:

«Etter merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4 skal det ikke betales merverdiavgift ved omsetning av fiskefartøyer under 25 bruttoregister-tonn etter departementets nærmere bestemmelse. Slike bestemmelser er fastsatt av Finansdepartementet i forskrif-ter av 11. november 1969 (nr. 9). Etter for-skriftenes § 1, tredje ledd er det bl.a. krav om at kjøper skal være registrert i avgifts-manntallet og dessuten ha hatt en omset-ning av råfisk, sel, hval, tang og tare på minst kr 6 000,- i løpet av de siste 12 mæne-der før kjøpet. Forskriftenes § 2 gir kjøper av tilsvarende fiskefartøy som ikke oppfyller kravene til registrering og omsetning på anskaffelsestidspunktet, mulighet til å søke om tilbakebetaling av erlagt investeringsav-gift som er påløpt fartøyet, jfr. investerings-avgiftsloven § 3 og Finansdepartementets forskrifter om avgrensning av området for investeringsavgift i fiske av 28. oktober 1969 (nr. 4) § 2. Det er en klar forutsetning at tilbakebetalingsordningen også bare gjelder for næringsdrivende som er registrert for omsetning av råfisk, sel, hval, tang og tare. En viser her bl.a. til Skattedirektoratets reg-ler for søknad om tilbakebetaling i henhold til omhandlede forskrifter hvor det stilles krav om registrering i avgiftsmanntallet for fiske, jfr. reglene § 2 og bestemmelse

om tidspunktet for når slik søknad kan sendes inn i § 3. De sistnevnte frister er satt for at fylkesskattesjefen skal kunne kontrollere bl.a. søkerens omsetning av fisk etc.

Skattedirektoratet antar at virksomhet med utleie av fiskefartøy ikke kan anses som fiske i relasjon til omhandlede forskrifter nr. 9 og Finansdepartementets forskrifter av 10. november 1970 om levering av årsoppgave i fiske (nr. 40). Næring som utelukkende består i utleie av fiskefartøy anses som vareutleie som er avgiftspliktig etter merverdiavgiftsloven § 13, annet ledd nr. 3. Plikten til å svare investeringsavgift av driftsmidler til slik virksomhet reguleres av Finansdepartementets forskrifter av 19. november 1969 om avgrensning av området for investeringsavgift for næringsdrivende som er registreringspliktige etter merverdiavgiftsloven (nr. 10). Disse forskrifter inneholder ingen unntak for fiskefartøyer.»

Fj-170

7. Merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4 – Fartøyer under 25 bruttoregistertonn til bruk ved skjæring og innsamling av tang

I brev av 16. mars 1978 til en avgiftspliktig har Skattedirektoratet uttalt:

«Deres firma driver innsamling av tang flere steder langs kysten. Sammen med datterselskapet n.n. A/S, har Deres firma anskaffet ni spesialfartøyer, såkalte tanghøstere, som eksklusivt nyttes til skjæring og innsamling av tang. Fartøyene er spesielt konstruert for å operere på grunt vann og utstyrt med automatiske tangskjærere.

Det reises spørsmål om fritaket i merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4 omfatter fartøyer av omhandlede type.

Fritaket i merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4 gjelder omsetning og innførsel av fiskefartøyer under 25 bruttoregistertonn. Innsamling av tang og tare er tradisjonelt en ganske omfattende binæring for mange kystbeboere. Omsetning av tang og tare er likestilt med omsetning av råfisk når det gjelder avgiftsfri anskaffelse av fiskefartøy, jfr. Finansdepartementets forskrifter av 11. november 1969 (nr. 9) § 1, tredje ledd. Både når det gjelder avgiftsfri anskaffelse og senere tilbakebetaling av erlagt investeringsavgift er det imidlertid en klar forutsetning at fartøyet hva gjelder byggemåte og utstyr er *skikket for fiske*, jfr. forskriftenes § 1, første ledd og § 2 første ledd, litra a. Fritaket i merverdiavgiftsloven § 17, første ledd nr. 4, jfr. Finansdepartementets forskrifter av 11. november 1969 (nr. 9) om merverdiavgift m.v. ved omsetning og innførsel av fiskefartøyer under 25 bruttoregistertonn antas således ikke å omfatte spesialfartøyer som eksklusivt egner seg til skjæring og innsamling av tang.»

Bu-244

8. Merverdiavgiftsloven §§ 18 og 19. Bilforhandlers avgiftsgrunnlag ved salg av ny bil mot innbytte av brukt bil (I) og ved uttak av demonstrasjonsvogner (II)

Skattedirektoratet uttaler i brev av 2. mars 1978 til en fylkesskattesjef:

«I. Helt eller delvis bytte av varer anses avgiftsmessig som to salg som begge må vurderes for seg i forhold til merverdiavgiftslovens regler, jfr. loven § 19, første ledd, første punktum. Avgiftsgrunnlaget for den nye bil er således det avtalte vederlag for denne, jfr. merverdiavgiftsloven § 18, første ledd. Bilforhandler kan derfor ikke med virkning for merverdiavgiftsberegningen av den nye bil trekke «overpris» på innbyttebilen fra den avtalte pris for den nye bil. En viser for øvrig til Skattedirektoratets stensilerte skriv av 26. mars 1971, jnr. 9661/71, til «Meldinger om merverdiavgift og investeringsavgift» 1977, side 34, og til Refsland/Thesen «Merverdiavgiftsloven med kommentarer» del I, side 257 og 258.

Hvis avtalt vederlag for den nye bil ved innbytte er *lavere* enn tilsvarende nye bilers alminnelige omsetningsverdi, legges dog omsetningsverdien til grunn ved avgiftsberegningen, jfr. merverdiavgiftsloven § 19, første ledd, annet punktum, jfr. også nevnte kommentarutgave, side 258, note 2. Det må ved fastsettelsen av den alminnelige omsetningsverdi tas hensyn til bilforhandlerens eventuelle alminnelige rabatter ved salg av nye biler.

II. Dersom bilforhandler kan dokumentere at han gir «storforbrukerrabatter» ved salg av biler, kan han ved uttak av kjøretøyer til demonstrasjonsbruk nytte samme reduserte avgiftsgrunnlag, dersom hans uttak kommer opp i det kvantum som betinger rabatt, jfr. Skattedirektoratets stensilerte skriv av 26. oktober 1973 til fylkesskattesjefene om bilforhandlers uttak og salg av demonstrasjonskjøretøyer, jfr. også nevnte kommentarutgave, side 259. En antar i denne forbindelse at det ikke kan stilles noe krav om at bilforhandleren rent faktisk skal ha solgt biler med «storforbrukerrabatt», idet det avgjørende er at det finnes godtgjort at han vil innrømme rabatt ved eventuelle salg til storforbrukere.»

Ro-314

9. Merverdiavgiftsloven § 21. Spørsmål om fradragsrett for gårdbruker ved graving av grøft for og legging av kommunal hovedvannledning

Skattedirektoratet har i brev av 15. mars 1978 uttalt til en fylkesskattesjef:

«En kommunal hovedvannledning stoppet i nærheten av en registrert gårdbrukers eiendom. Eiendommen hadde ikke vann. Gårdbrukeren inngikk derfor avtale med kommunen om graving av grøft for og legging av vannledningen ca. 160 m videre for ved egen stikkledning å kunne ta inn vann til gårdsdriften og til privat bruk. Graving og monteringsarbeide vedrørende hovedvannledningen ble utført for ham av registrert 3. mann som belastet gårdbrukeren for ca. kr 8 000 + avgift. Fra kommunen har gårdbrukeren fått utbetalt tilskott/refusjon med kr 30 pr. m, som ikke dekker hans faktiske utgifter. Bortsett fra ca. 10 m foregikk alt gravearbeide på annen manns eiendom. Gårdbrukeren har i tillegg med egne maskiner foretatt noe planerings-/ opprydningsarbeid. Kommunens ledning vil med tiden bli ført videre.

En antar etter det opplyste at den del av den kommunale hovedvannledning som gårdbrukeren har gravet grøft for og lagt, ikke kan anses å være til bruk i hans avgiftspliktige virksomhet. En antar derfor at gårdbrukeren ikke kan fradragføre inngående merverdiavgift på det grave- og monteringsarbeide han har fått utført for seg av 3. mann vedrørende forlengelsen av kommunens ledning, jfr. merverdiavgiftsloven § 21. Gårdbrukeren skal ikke svare investeringsavgift av omhandlede egne planerings-/ opprydningsarbeide, jfr. § 2, første ledd i avgrensningsforskriftene for jordbruk, jfr. Refsland/Thesen «Investeringsavgiften», side 126. Han skal heller ikke svare investeringsavgift av eventuelt eget arbeid i forbindelse med legging av stikkledningen, jfr. § 2, første ledd i nevnte forskrifter. Der som arbeidet med stikkledningen utføres av registrert tredjemann, vil gårdbrukeren ha forholdsmessig fradragrett for inngående avgift, jfr. merverdiavgiftsloven § 23, og skal svare investeringsavgift av den forholdsmessige del som gjelder vann til gårdsdriften, jfr. investeringsavgiftsloven § 3. Tilsvarende fordeling skal også foretas når det gjelder materialene.»

Ro-324

10. Investeringsavgiftsloven § 3, første ledd nr. 1, jfr. § 4, første ledd nr. 1. Konfeksjonsfabrikks anskaffelse av fotografier til reklamekatalog

Skattedirektoratet uttaler i brev av 7. mars 1978 til en fylkesskattesjef:

«En konfeksjonsfabrikk har satt bort trykking av reklamekatalog til et trykkeri. Katalogen er til bruk i utlandet og skal inneholde bilder (fotos) av fabrikkens produkter. Fabrikken får for sin regning fotografiene fremstilt av en fotograf. Fotografiene er til reproduksjon ved trykking, jfr. avsnitt A i vedlegget til avgrensningsforskriftene for inve-

steringsavgift, og De reiser spørsmålet om konfeksjonsfabrikken skal svare investeringsavgift. De viser i denne forbindelse til Skattedirektoratets uttalelse om klisjéer for forlag og utgiver som ikke har eget trykkeri, jfr. Refsland/Thesen «Investeringsavgiften», side 203.

Ifølge telefonsamtale med fylkesskattesjefen, driver konfeksjonsfabrikken ikke produksjon og salg av reklamekataloger. En antar derfor at ovennevnte fotografier ikke går inn under investeringsavgiftsunntaket for klisjéer m.v. for fabrikken, jfr. § 6 i avgrensningsforskriftene. Konfeksjonsfabrikken skal således svare investeringsavgift ved anskaffelse av fotografiene, jfr. investeringsavgiftsloven § 3, første ledd nr. 1. En antar dette vil gjelde selv om reklamekatalogene er fritatt for investeringsavgift, jfr. siste ledd i merknader til § 5 i utførelsesforskriftene (nr. 24). Tilsvarende vil gjelde ved konfeksjonsforretnings kjøp av fotografier til reproduksjon ved trykking.»

He-243

11. Investeringsavgiftsloven § 3, fjerde ledd. Hytter til bruk i demonstrasjonsøyemed

Skattedirektoratet uttaler i brev av 15. mars 1978 til en fylkesskattesjef:

«Registrert hytteselger som også driver formidling av hyttesalg tar ut hytter til demonstrasjon. Demonstrasjonshyttene selges til reduserte priser. Det reises spørsmål om det skal svares investeringsavgift av demonstrasjonshyttene. Videre om oppsettskostnadene er investeringsavgiftspliktige, og om det skal svares investeringsavgift av gardiner, pyntegenstander o.l. til demonstrasjonshyttene.

Uttak av demonstrasjonshytter som senere selges på vanlig måte som salgsvare er fritatt for investeringsavgift, jfr. § 5, annet ledd i avgrensningsforskriftene for investeringsavgift. Det er en betingelse for avgiftsfrihet at hyttene «omsettes på vanlig måte som salgsvare». Det må således ikke bare skje realisasjon eller utsalg av hyttene. Foreligger en reell omsetning på vanlig måte er hyttene fritatt for investeringsavgift selv om det innrømmes et visst prisavslag, jfr. Refsland/Thesen «Investeringsavgiften», side 189, annet avsnitt, jfr. «Meldinger om merverdiavgift og investeringsavgift» 1973, side 173. Arbeid med montering/demontering av demonstrasjonshytter som omfattes av unntaket i § 5, annet ledd i avgrensningsforskriftene skal ikke investeringsavgiftsberegnes, jfr. investeringsavgiftsloven § 3, tredje ledd om arbeid på *avgiftspliktige* driftsmidler. Det skal imidlertid etter bestemmelsen på vanlig måte svares investeringsavgift av eventuell planering av grunn m.v. i

forbindelse med oppsetting og nedtaking av demonstrasjonshytter.
Hytteselger eller frivillig registrert vareagent som formidler salg av hytter skal etter vanlige regler svare investeringsavgift av

gardiner, pyntegenstander o.l. til demonstrasjonshytter, jfr. investeringsavgiftsloven § 3, første ledd.»

Ho-615

Thor Refsland
avdelingsdirektør

O. Fr. Wiencke

Stikkord:

Samarbeidende selskaper, registrering
Registrering, samarbeidende selskaper, spørsmål om næringsvirksomhet
Reklametjenester, ubrukt filmforslag
Fiskefartøy, over 25 brt., arveforskudd/uttak under 25 brt., utleie av
under 25 brt., spesialfartøy for sanking av tang
Utlandet, reparasjonsarbeider utført i
Avgiftsgrunnlaget, bilforhandlers uttak og salg av biler
Jordbruk/skogbruk, legging av vann- og kloakkledning
Reklamekatalog, anskaffelse av fotografier
Investeringsavgift, demonstrasjonshytter